

Zpět na média

Marie Rubešová: Na vejminku (Chatař a chalupář, 2009)

Pavel Vrba tvrdíval, že nejlepší chalupou je Intercontinental a nejlepším autem taxík. Vydrželo mu to dost dlouho. Starat se o nějakou nemovitost? Proč? Jenže jeho Marie pochází z venkova...

Pavel se narodil v Brně, kde byl jeho otec za první republiky ředitelem Zbrojovky a posléze šéfkonstruktérem u Bati. Jeho éterická maminka byla manekýnou a otevřela mu umělecký svět. Pod nenásilným vlivem otce se Pavlova studia sice ubírala technickým směrem, ale vábení múz bylo příliš silné. Navíc se v devětačtyřicátém rodina přestěhovala do mekky umění – Prahy. Mladého bohéma čím dál víc bavilo hrát si se slovíčky. A to mu k naší potěše zůstalo.

Čas nedělních dobrodružství

Z úvodních slov lze vyčíst, že Pavel k chalupaření či chataření zrovna moc netíhnul. Jeho žena Marie, dcerka ze statku nedaleko Nového Bydžova, si naopak lásku k venkovu přinesla na svět v genech. Navíc má k hlíně blízko i jako absolventka bechyňské keramické školy. Zkrátka to na Pavla pořád zkoušela.

„Znali jsme paní, která měla na národním výboru v Praze pod palcem venkovské nemovitosti, co byly na prodej. A my jsme začali vyrážet na nedělní výlety. Vždycky jsme okoukli nějaký barák a pak jsme si sedli do hospody a celou věc zhodnotili,“ vypráví Marie. „Jednou to byla stará továrna, podruhé oranžerie v Brdech, dokonce nám chtěli prodat i synagogu,“ loví Pavel ve vzpomínkách. To už ho představa, že by se staral o nějakou nemovitost, tolik neděsila, a tak když jim kamarádka pověděla o volné faře od Dienzenhofera v Radnicích u Rokycan, řekl, že by se to dalo zkusit.

Luffácké dozrávání

Tím Vrbovi odstartovali druhou kapitolu sblížování s venkovem. Start to nebyl nejslavnější. Fara byla sice moc krásná, stála na kraji lesa a kopcem k ní vedla křížová cesta, ale měla jakousi podivnou vůni...

„Mysleli jsme, že je to tím, že se tam dlouho nevětralo,“ vysvětluje Marie, „ale pak za námi o víkendu přijela moje sestra, stavební inženýrka, a prohlásila, že cítí dřevomorku. Odebrala z nejrůznějších míst vzorky, poslala je do laboratoře, a pak volala, že jde o nejagresivnější typ dřevokazné houby! A radila, že máme hned vrátit klíče.“ Pavel opět připojil glosu: „On byl i původ toho majetku nejasný. Měli jsme sice klíče a šanci faru koupit, ale věděl jsem, že to je církevní majetek.“

Pak si pronajali ministatek u Kardašovy Řečice. Stál úplně na konci vesnice a měl krásnou klenutou bránu. „Nebylo to nic rozlehlého, jedna velká a dvě malé místnosti. Tahala se tam voda na klacku, ale to nám tenkrát nevadilo. Už je to skoro osmnáct let a nějaký čas jsme si tam pobýli,“ vzpomínají Vrbovi. Majitelé statek zpočátku nechtěli prodat. A když tam Marie s Pavlem sedmým rokem větrali, sekali trávu a starali se o vše potřebné, architektka Zdena stavení zase důkladně prolezla a řekla milým příbuzným, že není zas tak velký důvod o to usilovat. Navíc tam nebyla dobrá voda. Studna mizerná a předpoklad, že by se dělal obecní vodovod v nedohlednu.

Mezi námi děvčaty

Nezdolní adepti na chalupáře tedy hledali dál. Tentokrát chtěli sehnat něco hotového, co by nevyžadovalo rekonstrukci. Pavlovi totiž kolem šedesátky zazlobilo srdíčko. „Dostal jsem stimulátor a věděl jsem, že už mám lehce dojucháno,“ komentuje. „Naše kamarádka z vejboru dávno nefungovala, a tak jsme občas nakoukli do novin. Nic.“ Až jednou zavolala Katka Průchová (dříve studentka, nyní už produkční) z televize, že je k mání chalupa Saskie Burešové. Prý si v maskérně povzdechla, že ji budou muset prodat, neboť rodinný domek, který s manželem kupují, je moc drahý. „Katka tenkrát hned vzala mobil a volala nám,“ šťastně se usmívá Marie. „Saskia byla tou rychlostí až trochu zaskočena a říkala, že o tom ještě ani nemluvili s manželem. Ale za tři dny volala, že její Petr s prodejem souhlasí. Možná se lehčeji rozhodli i proto, že chalupa nejde tak úplně do cizích rukou.“

Usedlost Vrbovy zaujala na první pohled. Je situovaná na kraji obce, takže skoro na samotě, ale další domky na dohled. Navíc k ní patří pěkný pozemek zvící tři tisíc metrů čtverečních. A na něm rybník!

Akce byla tak rychlá, že nestihli ani pozvat Zdenu na průzkum. Když ji telefonem pověděli o šťastné koupi, ptala se, jestli se byli aspoň podívat na půdě, jaký je krov. „Řekla, že jsme

pitomí, ale když se za čas přijela podívat, vzala slova zpět. Saskia s manželem si upravovali chalupu pro sebe, Petr si prý tu při kutění dokonce uřízl prst, tak se dalo předpokládat, že bude všechno v pořádku,“ konstatuje Marie.

Vrba pod ořechem

Pavel situaci zhodnotil, že nemuseli skoro máknout. Jejich předchůdci tu dokonce nechali většinu zařízení i nádobí a připravili ručníky, kdyby Vrbovi přijeli a náhodou se neměli čím utřít. Ale čas letí, vyprávíme o počátku devadesátých let...

Vrbovi už tady zdomácněli. Když je pěkně, píše Pavel u prostorného stolu pod ořechem, a když ho zažene nepohoda do stavení, zaleze si obvykle ke stolu v sednici s pecí. „Když je potřeba, sednu do auta a jsem za hodinu v Praze. Nebo lidi přijedou sem, což je ještě příjemnější. A jsou mobily – takže se spousta věcí vyřídí na dálku. Pohoda.“ Vejminkář Vrba slastně mhouří oči a Marie dolévá kávu. Po keramických začátkách vystudovala ještě novinařinu a vedle vlastního zaměstnání v redakci dělala léta Pavlovi asistentku. „Práce s hlinou mě ovšem těší pořád. Ne že by tím člověk zbohatl, většinou dělám dárky pro kamarády, ale jako hobby je to nádherné.“

Marie stává s kuropěním, obejde zahradu a vyběhne s Charlottou k lesu, odkud v létě přinese většinou i houby na polívku. Pavel je noční pták a ráno vstává pozdě. „Zajedu do sousední vsi pro dobrý rohlíky, a když se Marie vrátí z obchůzky, dáme si dlouhou snídani. Odpoledne začnu chystat obědovečeři,“ udivuje nás Pavel další stránkou své osobnosti. Prý občas vykřikuje, že, pokud jde o maso, nikdy se nešetřil a hodlá v tom pokračovat, ale není zatvrzelý a kouzlí i chutné krmě z brokolice, kterou Marie pěstuje ve skleníku, a ke stejku rád nakrájí i rajčata, okurky, kedlubny nebo křehký salát. V zeleninové zahrádce nechybějí ani cukety, z nichž, jak všichni víme, jde uvařit úplně všechno.

Cestou lesní

Na jihočeský vejminek jezdí za Vrbovými samozřejmě spousta přátel. To se pak i griluje. Někdy si hosté občerstvení dokonce sami ulovili v rybníce na zahradě.

„Já mám, pokud jde o tenhle lov, mezery ve výchově. Zatímco jiní tátové vodili synky na fotbal nebo na ryby, naše intelektuálská rodina mě nic takového nenaučila,“ konstatuje beze smutku Pavel. „Chodím tedy kapříky aspoň krmit, ale v posledních letech je vždycky

zlikvidovala vydra. Je to přirozený predátor. Stačila by jí jedna ryba, ale jak vidí hojnost, poničí všechno. Na zamrzlém rybníku to vždycky vypadalo jako obraz od Bosche.“

Přijíždějí samozřejmě i muzikanti a producenti a Pavel znovu a znovu usedá nad čistý papír, aby něco přidal k těm dvěma tisícům textů písniček, co vyšly na deskách, nebo k těm z muzikálů, jimiž se v poslední době dost zabývá.

„Člověk nemá s pánem bohem smlouvu, že zatelefonuje, když povinnost zavelí... Když usedám před prázdný papír, je to vždycky dobrodružství, provázené mírným chvěním. Něco vznikne velmi snadno, něco obtížněji. Na výsledku to většinou není poznat, což je správné,“ medituje básník.

Od doby, kdy byl natočen první Pavlův text na gramofonové desce, uplyne letos třiačtyřicet let. Jistě si tu písničku Pavla Vitocha mnozí pamatujete. Mám ráda cestu lesní, zpívala tenkrát mladičká Helena Vondráčková. Autor těch voňavých veršů oslavil loni na vejminku sedmdesátku.

„Dřív jsem lítal jako pták, na lyžích jsem jezdil na závodní úrovni, ale po endoprotéze a těch srdečních radostech už mi zbyla zase ta cesta lesní. Zaplat'pámbů.“

Chtěl si taky dopřát občasné posezení v sauně, která k chalupě taky patří. Ale neuplynulo ani jedno chalupářské léto a dali mu kardiostimulátor. „Když jsem se ptal doktora, jestli můžu do sauny, řekl: Vidíte, takovou otázku jsem ještě nikdy nedostal!. Pacienti se ptají na zcela jiné věci. No zkuste to... Ale já jsem měl tak dobrodružnej život, že si to už klidně odepřu.“

Marie Rubešová, Chatař a chalupář, 2009

[Zpět na začátek textu](#)